

UZASADNIENIE

T. L. obwiniony został o to, że w dniu 20 października 2020 r. o godz. 12⁰⁵ w W. na ul. (...) znajdując się w miejscu ogólnodostępnym naruszył obowiązek zasłaniania ust oraz nosa w okresie epidemii,

Sąd Rejonowy ustalił i zważył co następuje:

W dniu 20 października 2020 r. o godz. 12⁰⁵ T. L. szedł chodnikiem przy ulicy (...) w W.. Szedł sam zachowując odstęp 1,5 m od poprzedzających go i idących za nim pieszych. Posiadał maseczkę, ale miał ją założoną pod brodę tak że nie zasłaniała ust i nosa. po interwencji patrolu Policji nałożył maseczkę na usta i nos. /zeznania R. M./

Stan faktyczny był bezsporny. Obwiniony ograniczył się do oświadczenia, iż nie przyznaje się do popełnienia zarzucanego mu czynu i nie kwestionował zeznań R. M., których wiarygodności nic nie podważa.

Sąd Rejonowy zważył co następuje

Art. 54 kw penalizuje zachowania wykraczające przeciwko wydanym z upoważnienia ustawy przepisom porządkowym o zachowaniu się w miejscach publicznych. Jako wyjątek od zawartej w art. 42 ust 1 konstytucji RP oraz art. 1 § 1 kw zasady, iż znamiona czynu zabronionego są określone ustawą nie może być interpretowany rozszerzająco a sąd jest zobowiązany do zbadania czy przepisy stanowiące wypełnienie tej normy blankietowej zawarte w przepisach podustawowych zostały prawidłowo skonstruowane i wprowadzone do porządku prawnego /wyrok TK z 8 lipca 2003 r., P 10/02, OTK-A 2003, z. 6, poz. 62 – pkt 3 i 4 uzasadnienia), a czy mieszczą się one w granicach upoważnienia ustawowego.

Przepisy porządkowe, do których odwołuje się oskarżenie zawarte są w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 października 2020 r. w sprawie ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii /Dz. U. z 220 r. poz. 1756/

Już analiza § 26 ust 1 pkt 1 lit c oraz § 27 ust 1 pkt 2 tegoż rozporządzenia prowadzi do wątpliwości po pierwsze co do zakresu obowiązywania nakazu zakrywania ust i nosa we wskazany tam sposób. Otóż pierwsza regulacja wskazuje, iż obowiązek podczas poruszania się pieszo zachowania dystansu 1,5 metra od innych osób (z zastrzeżeniem wyjątków tam wskazanych co do określonych kategorii osób) nie dotyczy sytuacji, kiedy osoby te realizują obowiązek zakrywania ust i nosa wskazany w § 27 ust 1. Zważywszy, iż ten ostatni przepis nie wypowiada się w ogóle o sytuacji zachowania dystansu od innych osób, zasada racjonalności tworzenia przepisów nakazuje uznać, iż nakazy zasłaniania ust i nosa z § 27 dotyczy tylko sytuacji, kiedy nie jest zachowany dystans między osobami przemieszczającymi się pieszo określony w § 26. Inna interpretacja powoduje konieczność uznania regulacji z § 26 ust 1 pkt 1 lit c za zbędną - co stoi w opozycji z założeniem racjonalności tworzonych przepisów, a także skutkowało uznaniem, iż przekroczone zostało upoważnienie ustawowe- o czym niżej. W powyższej sytuacji, skoro niespornym jest, iż T. L. poruszając się pieszo po chodniku zachowywał dystans 1,5 m od innych osób, to nie ciążył na nim obowiązek zasłaniania ust i nosa z § 27 tegoż rozporządzenia, a tym samym nie naruszył żadnych przepisów porządkowych o zachowaniu się w miejscach publicznych.

Wskazana wyżej interpretacja - przyjęta przez oskarżenie- iż nakaz z § 27 rozporządzenia rozumieć należy w oderwaniu od § 26 tegoż powoduje wyjście poza granice upoważnienia ustawowego. Wskazane rozporządzenie wydane zostało oparciu o ustawę z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2019 r., poz. 1239 ze zm.) Art 46a w zw. z art. 46b pkt 12 tej ustawy zawiera wskazanie, iż Rada Ministrów może wprowadzić w rozporządzeniu „nakaz określonego przemieszczania się” - a nakaz zakrywania ust i nosa w czasie przemieszczania się pieszo mieści się w tym zakresie.

Jednakże art. 92 ust. 1 zdanie drugie Konstytucji RP stanowi, iż upoważnienie powinno określać nie tylko organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania ale także wytyczne dotyczące treści aktu. W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego wskazuje się, że obowiązek sformułowania wytycznych dotyczących treści rozporządzenia oznacza wymóg zamieszczenia w ustawie wskazówek co do materialnego kształtu regulacji, która ma być zawarta w rozporządzeniu, przy czym ustawa musi zawierać pewne wskazania wyznaczające treści (kierunki rozwiązań), jakie mają być zawarte w rozporządzeniu lub też eliminujące pewne treści. Wytyczne nie muszą być zawarte w przepisie formułującym upoważnienie do wydania rozporządzenia - możliwe jest też ich pomieszczenie w innych przepisach ustawy, o ile tylko pozwala to na precyzyjne zrekonstruowanie treści tych wytycznych /wyroki TK: z dnia 26 października 1999 r., K 12/99, OTK 1999, z. 6, poz. 120; z dnia 9 listopada 1999 r., K 28/98, OTK 1999, z. 7, poz. 156; z dnia 28 czerwca 2000 r., K 34/99, OTK 2000, z. 5, poz. 142/. Konstytucyjnego wymogu wytycznych nie spełnia sformułowanie zawarte w art. 46a ustawy z 5 grudnia 2008 r., że wydając rozporządzenie Rada Ministrów powinna mieć "na względzie zakres stosowanych rozwiązań" oraz "bieżące możliwości budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego". Takich wytycznych – i to wymagalnych w odniesieniu do szeregu zagadnień, które uregulowano w rozporządzeniu z 31 marca 2020 r. /por. np. wyrok TK z dnia 3 kwietnia 2012 r., K 12/11, OTK-A 2012, z. 4, poz. 37/ – nie zawierają przepisy wskazanej ustawy. W efekcie, rozporządzenie to nie spełnia również warunków wymaganych przez art. 92 ust. 1 Konstytucji RP. Jedynie art. 46 ust 3 -zawierający upoważnienie dla Ministra Zdrowia do wydawania rozporządzeń w tej samej materii (upoważnienie dla Rady Ministrów jest następcze-na wypadek takiej skali zagrożenia epidemicznego przekraczających możliwości działania właściwych organów administracji rządowej i organów jednostek samorządu terytorialnego) zawiera element takich wytycznych wskazując, iż ograniczenia mają uwzględniać drogi szerzenia się chorób zakaźnych oraz sytuację epidemiczną na danym obszarze. Przenosząc te wytyczne na grunt regulacji rozporządzenia z dnia 9 października 2020 r., przy powszechnej już wiedzy o kropelkowej drodze zakażenia wirusem SARs-C.-2 nie można uznać, iż Rada Ministrów może dowolnie nakładać nakazy i zakazy o charakterze porządkowych, w tym nakazujące określony sposób przemieszczania się, ale jedynie takie, które służą przecięciu dróg szerzenia się tego wirusa. Skutkiem tego wskazana wyżej interpretacja o powszechnym obowiązywaniu nakazu zakrywania ust i nosa w miejscach ogólnodostępnych z § 27 przedmiotowego rozporządzenia przekracza zakres upoważnienia ustawowego, w przeciwieństwie do wskazanej wyżej a wynikającej z wzajemnej relacji § 26 i 27 tegoż rozporządzenia zasadzie, iż nakaz zakrywania ust i nosa podczas przemieszczania się pieszo dotyczy tylko sytuacji niezachowania dystansu wskazanego w § 26. Nakaz zakrywania ust i nosa w sytuacji, kiedy obok znajduje się inna osoba (spoza tego samego gospodarstwa domowego) służy bowiem przecięciu dróg rozprzestrzeniania się choroby, czego nie można powiedzieć o nakazie zakrywania ust i nosa przez osobę idącą samotnie pustą ulicą (a do tego sprowadza się stosowanie nakazu z § 27 w oderwaniu od treści §26 rozporządzenia)

Reasumując, zachowanie T. L. nie naruszało przepisów porządkowych wydanych na podstawie ustawy a regulujących zachowanie się w miejscach publicznych, stąd nie można przypisać mu popełnienia wykroczenia z art. 54 kw, stąd jedynym dopuszczalnym rozstrzygnięciem jest uniewinnienie go.

Rozstrzygnięcie o kosztach wynika wprost z treści art. 118 § 2 kpw.